

Lucia Nankoe

'Mijn God, Wat een mooie

Marian Anderson (1902) was 91 jaar toen ze aan de gevolgen van een beroerte overleed. Zij wordt als de grootste contralto van deze eeuw beschouwd en is de eerste zwarte zangeres die in 1955 in The Metropolitan Opera House in New York City zong.

Deze periode beschrijft ze als de beste in haar leven. Haar biografie dateert uit 1956 en draagt de titel *My Lord, What a beautiful morning*.

In 1939 mocht ze niet optreden in The Constitution Hall in Washington, want ze was toch zwart? Ze zong toen op de trappen van het Lincoln Memorial. Hierdoor en door haar repertoire-keuze is ze één van de symbolen van de Beweging voor de Burgerrechten in Noord-Amerika geworden.

Anderson studeerde onder toezicht van Giuseppe Boghetti

en wordt het grote voorbeeld voor klassiek geschoolden als de wereldberoemde sopranen Grace Bumbry, Leontyne Price en Jessye Norman. Operazangeres Leontyne Price ging met haar moeder naar Marian Anderson luisteren, ze zag haar en beseftte dat ook zij een dag uit de coulissen zou komen. Price beschrijft het moment als magisch. Het lukte haar inderdaad, want in 1961 ontving de debutante Price een 42 minutenlange ovatie in The MET (Metropolitan Opera House in New York City).

In 1984 nam Price afscheid van de concertplanken en pal daarna werd ze door Jessye Norman in The MET opgevolgd. Het is vaak de erkenning van Europeanen, die vervolgens Noord-Amerikanen doet beseffen welk talent ze in huis hebben. Norman en Anderson heb-

ben meer gemeen dan de muziek, daar allebei in hun jeugd overwogen medicijnen te studeren. Het is er nimmer van gekomen. Jessye Norman, gedrapeerd in de kleuren van de Franse vlag zong op 14 juli 1989 de Marseillaise op het beroemde Place de la Concorde in Parijs. Het is een blijk van achting voor deze diva dat ze ter gelegenheid van de viering van 200 jaar Franse revolutie het feest mocht opluisteren. Maar Marian Anderson was de voorganger die zich een weg naar Europa baande. In 1972 zorgde ze ervoor dat jonge artisten een beroep kunnen doen op een door haar ingestelde Marian Anderson Fellowship, een studiebeurs.

Net als Anderson hebben zwarte klassiek geschoolde operazangeressen Negro-spirituals op haar

repertoire staan. Maar hoe zou hun professioneel leven zonder klassieke Europese componisten zijn? De Noordamerikaanse Roland Hayes was één van de eerste zwarte concertzangers die internationaal doorbrak. Hij inspireert Marian Anderson om naast de negro spirituals Brahms en Schubert te zingen. Het Ave Maria van de Weense Franz Schubert, haar lievelingscomponist, wordt haar handelsmerk. De beroemde dirigent Arturo Toscanini zegt tegen haar: *"Yours is a voice one hears once in a hundred years."*

Met een groot acteur, de Noordamerikaanse bariton Paul Robeson, trad Marian Anderson op. In de jaren 20 kwam het nauwelijks voor dat Zwarten zich toelegden op het klassiek Europees genre. Volgens het Noordamerikaans establishment hoorden ze in de Cotton Club

thuis en nergens anders. En zeker niet in de wereld van de klassieke Europese muziek.

Daar Anderson geen Frans, Duits of Italiaans verstond, moest ze elke tekst syllabel voor syllabel leren. Vooral Duits bezorgde haar problemen, want een Lied van Brahms leer je niet één, twee, drie. Zo'n gedicht op muziek moet je doorvoelen en de woorden moeten je raken. Op een gegeven moment is Mevrouw Anderson ontmoedigd, maar als haar hardwerkende schrobende moeder ziek wordt, wordt ze daadkrachtig. Ze besluit haar repertoire weer op te pakken en zich op de vreemde talen toe te leggen. Ze vertrekt naar het buitenland om zich de talen eigen te maken. Op 27-jarige leeftijd is ze op een schip naar Engeland. Een jaar later is ze terug. In 1931 woont